UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Consvetvdine. Titvlvs IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

provideret; alius ſimilem gratiam, poſt tuam impetrationem obtinens in eadem, licet prius, quàm tu ſuas literas præſentaverit, & in canonicum ſit receptus, in præbenda tempore tuæ receptionis, vel etiam pòſt vacante (ex quo alteri ante tuam receptionem collata non extitit) anteferri non debet. Idem quoque ſi ante receptionem tuam in canonicum vacaviſſet præbenda, per proceſſum tui executoris, qui ei, ad quem præbendæ collatio pertinebat, notificaverat, quòd eam volebat per hujuſmodi poteſtatem conferre: aut interdixerat ne conferret eandem, ſeu illam ſuæ reſervaverat collationi: præſertim cum interpoſitione decreti affecta: tunc enim tibi & non alteri debet præbenda hujuſmodi aſſignari. Quinimò ſi ante receptionem & præſentationem etiam tuam, præbenda vacavit, idem erit cenſendum, ſi in hujuſmodi gratia tibi facta decretum à nobis fuerat, irritum & inane, quod contra ipſam contingeret attentari. In prædictis *a* itaque caſibus debes tu præbendam vacantem potius, quàm impetrator ultimus obtinere: dum tamen dolus tibi non poſſit, vel notabilis negligentia imputari.

CAP. XIII.

Si primo ſub conditione provideri mandatur, & ſecundus purè impetrans (priuſquam veniat conditio) à Papa vel executore ſuo canonicatum obtineat, in aſſecutione præbendæ primo præfertur. Ioan. Andr.

Idem.

SI pro te alicui directa fuerint ſcripta noſtra, ut tibi de canonicatu, & præbenda eccleſiæ *b* Bituren. (ſi ad id accederet Epiſcopi & capituli eccleſiæ prælibatæ aſſenſus) auctoritate Apoſtolica provideret. Alter poſtmodum impetrans, qui ex collatione Apoſtolicæ ſedis, vel executoris ſuper hoc deputati proviſione (priuſquam Epiſcopi & capituli prædictorum aſſenſus ad proviſionem tibi accederet faciendam) canonicatum obtinuit Bituren. (licet tu interveniente poſtea prædictorum aſſenſu dicti prioris mandati auctoritate in canonicum ipſius eccleſiæ ſis receptus) in præbenda vacante tibi meritò antefertur.

CAP. XIV.

Hæc eſt ſolennis decretalis, & per Ioan. And. ſubtiliter gloſſata: & poteſt ſic ſecundùm eum ſummari: Si inter duos impetrantes non apparet prioritas, &c. hæc decretalis duo membra diſtinguit, & in ſecundo ſubdiſtinguit. Et partes patent ſecundùm Ioan. Andr. licet gloſſa prima latius ſummet.

Idem.

DVobus *c* ſuper proviſione ſimili ſibi facienda in eadem eccleſia, literas à nobis obtinentibus una die, certis eis executoribus deputatis, ſi non appareat, quis primò impetraverit ex eiſdem, is eorum, cui canonicatum contulimus, eſt in præbenda præferendus alteri, qui à nobis canonicatum non extitit aſſecutus: licet priuſquam alius eis (ad quos ſpectat canonicorum receptio, & collatio præbendarum) ſuas præſentaverit literas, & ab eis in canonicum ſit receptus. Si verò neutri eorum vel utrique canonicatum contulimus, tunc (ex quo in gratia ſunt æquales) is, qui primò præſentaverit, erit potior in præbenda. Quòd ſi forſan ambo ſimul in præſentando concurrant, ii ad quos (ut præmittitur) ſpectat canonicorum receptio & collatio præbendarum, vel eorum major pars, ex eis alterum, quem voluerint, eligere teneantur: quo electo, alius omninò careat impetratis: niſi ex tenore literarum ipſius expreſsè appareat, quòd utrique ipſorum voluerimus providere.

CAP. XV.

Omnes indulgentiæ conceſſæ à Bonifacio, vel ſuis prædeceſſoribus, clericis, de præcipiendis perpetuò fructibus ſuorum beneficiorum in abſentia, ſunt revocatæ. Et profitetur Papa [illegible] poſterum non daturum. Ioan. And.

Idem.

QVia per ambitioſam importunitatem petentium [illegible] nos, quàm nonnulli prædeceſſores noſtri Romani Pontifices, indulgentias perpetuas multis conceſſerant de percipiendis fructibus beneficiorum ſuorum, (diſtributionibus *a* quotidianis duntaxat exceptis) [illegible] lis eſſent, ſive in eccleſiarum ſuarum altera [illegible] aut in Romana curia moram traherent, ſeu alio [illegible] co, vel etiam ubicunque: ex quo inſolentiæ [illegible] vagandi, & diſſolutionis præparatur materia: [illegible] cultus divinus, quem deſideramus augeri: & officium plerunque (propter quod beneficium eccleſiaſticum [illegible] tur) omittitur. Nos volentes emendare [illegible] quantum poſſumus adverſus futura cavere, omnes [illegible] juſmodi ſimiles indulgentias (perſonis, non eccleſiis [illegible] dignitatibus datas) penitus revocamus. Et [illegible] ceſſionem noſtris volumus exulare temporibus. Quæ que nobis licere non patimur, noſtris ſucceſſoribus [illegible] camus.

DE CONSVETVDINE

TITVLVS IV.

CAP. I.

Prætextu conſuetudinis etiam juratæ, vel quantumq; [illegible] obſervatæ, non poteſt quis niſi unicum perſonatum, dignitatem [illegible] aliud perpetuum officium, ſimul cum canonia & præbenda in [illegible] quæ eccleſia abſq; diſpenſatione ſedis Apoſtolicæ obtinere, vel [illegible] obtenta tenere: & contra præſumptum, irritum eſt [illegible] Andr.

Bonifacius VIII.

COnſuetudinem *b*, quam in veſtra eccleſia [illegible] tam aſſeritis tanto tempore, quòd in contrarium memoria non exiſtit, videlicet quòd ipſius eccleſiæ canonici duos perſonatus, aut duas dignitates, [illegible] præpoſituras, ſeu adminiſtrationes, aut duo officia, [illegible] eorum alterum cum reliquo inſimul & præbendam [illegible] ſint in ea licitè abſque diſpenſatione ſedis Apoſtolicæ [illegible] tinere: corruptelam (cùm ſacris ſit inimica canonibus, & de ambitionis radice proceſſerit) meritò [illegible] eam auctoritate Apoſtolica reprobamus, [illegible] pſius obſervantiam, etiam ſi juramento firmata [illegible] (cùm juramentum iniquitatis vinculum non exiſtit) [illegible] cernimus non teneri: Statuentes, ut (cùm unum [illegible] cium vix dignè valeat aliquis adimplere) nulli liceat [illegible] cætero, niſi unicum perſonatum vel dignitatem, aut [illegible] poſituram, ſive adminiſtrationem, vel officium [illegible] tuum, quocunque nomine cenſeantur *c*, cum [illegible] da inſimul abſque diſpenſatione dictæ ſedis in [illegible] cleſia obtinere, vel jam obtenta *d* tenere. Quod [illegible] quoquam ſecus præſumptum fuerit, irritum [illegible] nò.

CAP. II.

Non valet conſuetudo, quòd ab officiali Epiſcopi ad Epiſcopum appelletur. Ioan. And.

Idem.

NOn putamus illam conſuetudinem [illegible] tempore de facto ſervatam conſonam rationi [illegible] ab officiali Epiſcopi ad eundem Epiſcopum [illegible] pellari. Ne ab eodem ad ſeipſum (cùm ſit idem [illegible] torium utriuſque) appellatio interpoſita videatur.

a *Quoq.* b *Biterenſis.* c *Meminiſſe ſemper oportet eorum quæ ſancivit Conc. Trid. ſeſſ. 24. de reform. c. 19.*

a *Appellatione fructuum veniunt manualia, ut [illegible]* Do. Font. b *Vide Conc. Trid. ſeſſ. 7. de refor. c. 2. & 4. [illegible] de reform. c. 17.* c *al. cenſeatur.* d *Conſtitutio [illegible] declaratoria extenditur ad præterita, etiamſi contra ſe habeat [illegible] ſuetudinem, dummodo declaret illam non valere. Do. Phil. Fon.*

CAP. III.

Valet conſuetudo præſcripta, quòd Epiſcopus in inquirendo, puniendo, & corrigendo ſubditorum exceſſus, ſui capituli conſilium requirere non teneatur. Ioan. And.

Idem.

NOn *a* eſt (dumtamen aliàs ſit præſcripta *b* canonicè) conſuetudo, quam allegat Epiſcopus, reprobanda: quòd in inquirendis *c*, puniendis, & corrigendis ſubditorum exceſſibus, conſilium ſui capituli requirere minimè teneatur.

CAP. IV.

Per reſcriptum Apoſtolicum, quo de præbenda primò vacatura mandabatur alicui provideri, laudabilis illius eccleſiæ conſuetudo non tollitur: hinc eſt quòd ſi ibi eſt conſuetudo, quòd antiquiores canonici vacantes præbendas poſſint optare gradatim: illo obſtante mandato poterit antiquior vacantem optare præbendam: & expectata per xx. dies optare volentibus, executor de non optata providebit eidem: ſi autem præbendam vacantem in curia Papa conferret, tunc illam antiquior optare non poterit. Ioan. And.

Idem.

CVm in tua *d* eccleſia (in qua conſuetudo habetur, quòd antiquiores canonici gradatim meliores ſi voluerint, poſſint cùm vacant, per ſe, vel per alios optare præbendas:) provideri mandamus alicui de præbenda, nulli alii de jure debita, proximò inibi vacatura: hujuſmodi non obſtante mandato, poterunt ipſi antiquiores juxta conſuetudinem eandem optare, cùm præbenda vacabit: & illa quæ optata non fuerit (ſi nulli ſit debita) erit illi pro quo ſcripſimus, conferenda. In præbendis verò ſed. Apoſtol. vacantibus (cùm de ipſis per Rom. Pontif. ordinatur) locus prædictæ conſuetudini non exiſtit. Ne autem prætextu ejuſdem conſuetudinis, proviſiones auctoritate Apoſtolica faciendæ, ultra debitum differantur: ſtatuimus, ut executores ſuper ipſis proviſionibus deputati, optare volentes per viginti dies duntaxat *e* expectent: quibus elapſis liberè in non optatis ad exequenda ſibi mandata procedant: præfata conſuetudine non obſtante.

DE POSTVLATIONE PRAElatorum.

TITVLVS V.

CAP. I.

Si quis eligat poſtulando, vel poſtulandum, vel in poſtulandum: vel poſtulet eligendo, vel eligendum, vel in eligendum: talis electio vel poſtulatio eſt irrita ipſo jure. Si autem dicat, Eligo & poſtulo, prout melius de jure valere poteſt, idem: niſi probabiliter dubitaretur, an eſſet eligendus vel poſtulandus, & tunc conſenſus tempore eligat alteram viam, electionis ſcilicet vel poſtulationis: qua electa ad alteram redire non poterit. hoc dicit Ioan. Andr.

Bonifacius VIII.

PErpetuo prohibemus edicto, ne ſub aliqua ex iis formis, quas pernicioſa curioſitas adinvenit: eligo poſtulando, & *f* poſtulo eligendo, aut eligo poſtulandum, & poſtulo eligendum: cùm nec vera electio, nec vera poſtulatio reſultet ex ipſis, quin ſibi potius invicem adverſentur: aut ſub illis *g* verbis, eligo in poſtulandum, vel poſtulo in eligendum: cùm rem imperfectam ſignificare noſcantur: ad faciendas electiones vel poſtulationes de cætero procedatur: ſi ſecus actum fuerit, eo ipſo irritum decernentes. Sub ea etiam forma, eligo & poſtulo, prout poteſt melius de jure valere (cùm incertitudinem contineat) quenquam poſtulari vel eligi prohibemus: ſtatuentes, quod contra factum fuerit, viribus omninò carere, niſi quando probabiliter dubitatur, utrùm quis ſit eligendus, vel potius poſtulandus: quo caſu is, qui ſic poſtulatus fuerit *a* aut electus, conſenſus tempore viam electionis vel poſtulationis (ne in incerto vagetur) eligere neceſſariò teneatur: redeundi ad aliam *b* (poſtquam unam elegerit) ſibi licentia penitus interdicta.

DE ELECTIONE ET ELECTI poteſtate.

TITVLVS VI.

CAP. I.

Si aliquid opponatur contra proviſionem, electionem, vel poſtulationem factam ad perſonatum, dignitatem, vel canoniam, in perſonam vel formam: & ob hoc fuerit appellatum ad Papam: appellans & defendens, & quorum intereſt, à die objectionis, intra menſem arripiant iter eundi ad Papam. Ioan. Andr.

Innocentius IV. *in Concilio generali Lugdunen.*

STatuimus, ut ſi quis electionem, poſtulationem, vel proviſionem factam impugnat, in formam *c* objiciens aliquid vel perſonam, & propter hoc ad nos appellari contigerit: tam is, qui opponit, quàm qui defendit, & generaliter omnes quorum intereſt, & quos cauſa contingit, per ſe, vel per procuratores, ad cauſam inſtructos ad ſedem Apoſtolicam à die objectionis, iter arripiant intra menſem.

Si pars altera expectata per xx. dies poſt adventum alterius non venerit, in negotio procedatur. Ioan. Andr.

Sed ſi pars alia *d* non venerit, per viginti dies poſt adventum alterius expectata, in electionis negotio, non obſtante cujuſdam abſentia (ſicut de jure fuerit) procedatur. Hæc autem in dignitatibus, perſonatibus, & canoniis obſervari volumus, & mandamus.

Non probans quod in formam opponit, condemnatur parti alteri in expenſis: non probans quod objicit in perſonam, eſt à beneficiis triennio ſuſpenſus: & perpetuò privatus, ſi ſe interim ad illa miſcuerit. hæ pœnæ locum non habent, ſi legitimè pateat eum calumnioſum non fuiſſe. Ioan. Andr.

Adjicientes, ut qui plenè non probaverit, quod in formam opponit, ad expenſas, quas propter hoc pars altera *e* ſe feciſſe docuerit, condemnetur. Qui verò in probatione defecerit, ejus quod objicit in perſonam, à beneficiis eccleſiaſticis triennio noverit ſe ſuſpenſum: ad quæ ſi intra illud tempus propria temeritate ſe ingeſſerit, eis ipſo jure perpetuò ſit privatus, nullam ſuper hoc de miſericordia ſpem aut fiduciam habiturus. Niſi manifeſtiſſimis conſtiterit documentis, quòd ipſum à calumniæ vitio cauſa probabilis & ſufficiens excuſaret.

CAP. II.

Vota conditionalia & alternativa & incerta in electionibus reprobantur, & habentur pro non adjectis: & recidunt in purè conſentientes. Ioan. Andr.

Idem.

IN electionibus & poſtulationibus, ac ſcrutiniis, ex quibus jus oritur eligendi, vota conditionalia, alternativa *f* vel incerta penitus reprobamus: Statuentes, (ut hujuſmodi votis pro non adjectis habitis) ex puris

---

a *Vid. de conſuet. c. fin. Do.* b *al. legitimè.* c *al. requirendis.* d *Vid. cap. 2. de don. & nota quòd eccleſia dicitur eſſe prælata, quod intellige quoad adminiſtrationem, quia prælatus non eſt dominus.* e *de dictione, duntaxat, vide Archid. in c. ſtatutum. §. insuper. ſup. de reſcr. & Bart. & Alex. in l. 1. ſi quis jus dic. non obt.* f *al. ſeu poſtulando. al. vel.* g *dictio, verbis, deeſt in manuſ. cod.*

a *Alit. & electus. quam lectionem gloſſa agnoſcit, verbo, ſic.* b *Vid. c. ut quis duas. infr. tit. prox. l. eum qui duob. ff. de acquir. her. Fon.* c *Ille dicitur impugnare actum, qui opponit aliquid contra formam actus: vel contra perſonam in cujus commod. dirigitur executio actus. Vid. gl. in c. perſonas. ſup. de app.* d *alia vel altera.* e *adverſa.* f *Et incerta.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN